

[Gudme.]

sidder og udfærdiger nogle fornuftige og rimelige regler med hensyn til vederlag, men på den anden side giver vi altså fastsættelsen af vederlaget fra os her i folketinget og overlader den til den til enhver tid siddende minister, og det er jo blevet sagt til bevidsthed, at det ikke er helt uden betænkelighed. Derfor vil vi i hvert fald gerne ved den første fastsættelse, som skal finde sted i kraft af den bemyndigelse, som ministeren nu får her i loven, have at vide, efter hvilke principper fastsættelsen skal ske. Jeg udelukker ikke, at vi måske vil bede om, at også vi i retsudvalget bliver hørt på linje med de andre, der efter lovforslaget skal høres, når man senere skal ændre fastsættelsen.

Hagen Hagensen (KF):

Uanset at vi ikke er tilhængere af at give ministre for vide beføjelser, må jeg sige, at med dette lille lovforslag, der er til behandling her, vil det være naturligt at give ministeren beføjelse til at kunne ændre vederlagene. Hvem der så skal høres forinden, ja, det kan vi jo så lige drøfte, når vi behandler sagen i udvalget.

Vi vil også for vort vedkommende være rede til at se på andre forhold vedrørende husdyrvoldgift, noget af det, som hr. Wamberg nævnte.

Rita Christensen (SF):

Jeg kan på SF's vegne tilslutte mig justitsministerens lovforslag. Vi mener, det er et rimeligt forslag i betragtning af udviklingen i løn- og prisniveauet siden sidste regulering, der blev vedtaget i 1962, og da forslaget ydermere ikke er nogen belastning, hverken økonomisk eller administrativt, af det offentlige, kan vi kun give vores fulde tilslutning.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti stiller sig positivt over for det konkrete i dette lovforslag. Vi synes, det er rimeligt, at takster for vederlag og kørselsgodtgørelse for voldgiftsmænd, der deltager i forhandlingerne, reguleres, og når landbrugsorganisationerne er med, vil man mene, det bliver rimelige forhøjelser. På samme måde vil vi stille os positivt over for, at spørgsmålet om udskrift

af retsprotokollen følger de almindelige regler.

Justitsministeren (Orla Møller):

Jeg vil gerne begynde med at takke for den enstemmige tilslutning til forslaget og derefter give udtryk for, at jeg naturligvis vil være parat til at drøfte de spørgsmål, som blev rejst i ordførernes indlæg.

Jeg må måske knytte en enkelt kommentar til spørgsmålet om bemyndigelsesprincippet. Det er klart, at der må være grænser for, hvor meget der gives væk af bemyndigelser fra dette folketing, men på den anden side står jo altså, at hvis man i så små sager, som det her drejer sig om, gang på gang skal møde op i folketinget, så overvælder man også folketinget med arbejde, som i og for sig kunne klares på en anden måde. Det er de to hensyn, der står over for hinanden. Men jeg er særdeles villig til at drøfte dette spørgsmål i udvalget ligesom alle de øvrige, der blev nævnt af hr. Wamberg. Jeg har dog samme opfattelse som hr. Gudme, at man nok skal være noget tøvende over for at tage fat på denne store, gennemgribende revision af tingene, men det vil være naturligt under udvalgsarbejdet at give nogle oplysninger om problemerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af auktionslederloven.

(Lovforslag nr. 22. Fremsat 9/10 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Inge Fischer Møller (S):

Det foreliggende forslag om ændringer i auktionslederloven skal jeg give socialdemokratiets fulde tilslutning til.

Lovforslaget omhandler hovedsagelig auk-

[Inge Fischer Møller.]

tionslederens honorar, der efter gældende regler er fastsat ved lov. Det foreslår man nu ændret, således at reglerne bliver mere tidssvarende. Det viser sig nemlig, at efter de gældende regler om en bestemt procentsats står auktionslederens vederlag i visse situationer ikke i rimeligt forhold til den arbejdsindsats, der bliver ydet, og i andre situationer bevirker reglerne, at auktionslederens honorar eller vederlag er uforholdsmæssig stort. Dette foreslås nu ændret derhen, at de nærmere regler for vederlagets beregning for fremtiden skal fastsættes af justitsministeren gennem en bekendtgørelse. Det skal dog understreges, at det er tanken, at udfærdigelsen af reglerne skal ske efter forhandling med Auktionslederforeningen.

I auktionslederloven er der en gammel bestemmelse om, at auktionslederen skal give fogden meddelelse om auktioner, forinden de afholdes. Formålet med denne bestemmelse var at sikre, at retsafgiften for afholdelse af auktioner blev betalt. Denne afgift bortfaldt i 1969, og bestemmelsen er således blevet overflødig, hvorfor den nu foreslås ophævet.

Til slut skal jeg komme med et par spørgsmål til justitsministeren. Jeg vil gerne spørge, om tiden mon ikke er inde til, at der bliver foretaget en egentlig revision af hele loven. Specielt vil jeg mene, at et af de spørgsmål, der presser sig allermost på, er spørgsmålet om advokaters mulighed for at fungere som auktionsledere. Jeg ved godt, at det er for stort et spørgsmål at tage op på denne måde, og vil blot oplyse, at det er et spørgsmål, som socialdemokratiet meget gerne ønsker undersøgt nærmere under udvalgsarbejdet.

Elsbeth Kock-Petersen (V):

I dag bliver auktionsledere beskikket af justitsministeriet til at forestå auktioner, mens en auktionsholder er beskrevet i næringsloven som én, der modtager varer til salg ved auktion på dertil bestemte steder. Normalt er de to grupper sammenfaldende. Ændringen går blot ud på, at ministeren, i de tilfælde hvor auktionslederen ikke også er auktionsholder, bemyndiges til at fastsætte regler om vederlag og godtgørelse til sådanne ledere.

Med de udtalelser, der er fremsat i bemærkningerne til lovforslaget om fastsættelse af det fremtidige vederlag, skulle der ikke være nogen betænkelighed knyttet til, at ministeren får denne bemyndigelse. Venstre kan derfor give sin tilslutning til lovforslaget.

Tange (FP):

Fremskridtspartiet er enig med justitsministeren i, at de nugældende regler om honorar til auktionsledere kan være urimelige, både med hensyn til at honoraret kan være for lille og med hensyn til, at honoraret kan være for stort.

Vi er imidlertid betænkelige ved at overlade det til justitsministeriet at forhandle med Auktionslederforeningen for at finde frem til nogle rimelige takster. Vi mener, det må være rimeligere, at man eventuelt fastsætter et minimumsbeløb, f. eks. på 500 kr., og et maksimumsbeløb på en 2.000-3.000 kr. for en auktion. Men vi er da villige til at se på i udvalget, om vi kan finde frem til noget fornuftigt, da vi er indstillet på, at de forhold, der er gældende nu, er urimelige.

Ligesom socialdemokratiets ordfører er vi også inde på, at vi sikkert bør se på hele auktionsloven, for vi mener, det er urimeligt, at man har disse auktionsledere. Det er for os at se en meget begrænset kreds, der er auktionsledere. Der er vist tale om det, man kalder uddeling af gode ben. Vi mener, det bør liberaliseres, sådan at der bliver mange flere, der kan være auktionsledere, og således at der kan opstå en vis konkurrence imellem dem. Dette vil blive til gavn for de mennesker, der skal have ting solgt på auktion. Det drejer sig både om tvangsauktion og løsøre, det er også almindelige dødsboauktioner, husdyrauktioner og bilauktioner; der er mange sager, der falder ind under loven, og det er ikke uden betydning, hvad der skal betales for det af de mennesker, der skal have deres ting solgt. Vi vil henstille, at vi ser på under udvalgsbehandlingen, om vi kunne få en liberalisering.

Gudme (RV):

Mit partis ordfører i denne sag er fru Aase Olesen, hun er forhindret i at være til stede her i salen i dag, og derfor skal jeg på hendes

[Gudme.]

vegne gøre nogle få bemærkninger om dette lovforslag.

Vi er her, ligesom det gjaldt det forrige forslag, enige i, at en ajourføring af taksterne er nødvendig, og at det nok også er et rigtigt princip, at man ikke har det stift stående i loven, hvordan en auktionsleder skal vederlægges, men at man derimod fra ministeriets side — der er jo i praksis ikke andre, der kan gøre det — fastsætter, hvordan vederlaget skal være til enhver tid. Men også her må jeg som ved det forrige lovforslag sige, at hvis vi ikke kan få en fra gang til gang fastslåelse af, hvordan taksten skal være, så må vi i hvert fald bede om, at man over for det kompetente udvalg, altså retsudvalget, kommer og siger, hvordan man vil starte, hvordan retningslinjerne for vederlæggelsen af auktionslederne skal være, når man nu går over fra det hidtidige princip med, at det står i loven, til at det skal være ministeriet, der fastsætter reglerne. Første gang, det vil sige i forbindelse med dette lovforslags vedtagelse, må vi bede om, at justitsministeren over for udvalget redegør for, hvordan han fremtidig vil aflønne auktionsholderne.

Jeg vil gerne sige i anledning af hr. Tanges bemærkninger før, at det synes åbenbart at være farligt at begynde at ændre på små ting i love, for straks åbner man for nogle voldsomme sluser. Før drejede det sig om husdyr-, voldgift, og da kom hr. Wamberg med rette med nogle betragtninger om, at der kunne være grund til at lave hele systemet om. Her drejer det sig altså om nogle beskedne takster, og nu er det ikke blot auktionslederloven, men nu er det hele tvangsauktions-systemet, vi skal have taget op til overvejelse. Vi har nok brug for til stadighed at overveje og revidere vore systemer, men mon ikke vi skal tage tingene i den orden, de kommer, og foreløbig nøjes med at sige, at det her drejer sig om at lave vederlæggelsen af auktionslederne om, og det vil vi foreløbig være med til. Det andet vil vi også være med til at drøfte, men ikke i denne forbindelse.

Hagen Hagensen (KF):

I lighed med, hvad jeg sagde ved det forrige lovforslag, vil vi også gerne være med til at gennemføre dette. Dog vil jeg som hr. Gudme også gerne høre lidt nærmere om,

inden for hvilke rammer man tænker sig vederlagene fastsat. De kan blive for små, de kan vel også blive for store. Men skal man til, som hr. Tange er inde på, at sætte et „max.“ på på et eller andet forholdsvis beskeden beløb, så tror jeg, man kommer ud for, at der vil blive afholdt mange flere auktioner end ellers, for så deler man dem bare op. Der er et eller andet balancepunkt, som man nok må se på.

Hvor fristende det end kunne være at søge lovgivningen forenklet i øvrigt ved muligvis at bringe auktionsholderbegrebet og auktionslederbegrebet i nærmere forbindelse med hinanden, så er jeg ligesom hr. Gudme bange for konsekvenserne, hvis vi, hver gang vi skal beskæftige os med en lille lovændring, skal tage hele komplekset op til behandling. Det får mig til at tænke på en historie om en for længst afdød kollega, overretssagfører N.N., der sagde: „Det er hændt, at der er kommet en lille sag ind til mig, men den har aldrig forladt mit kontor uden at være blevet stor“.

Rita Christensen (SF):

Jeg kan tilslutte mig forslaget. Det er med tilfredshed, jeg konstaterer, at det urimeligt lille minimumsbeløb bliver forhøjet. Men det er med endnu større tilfredshed, jeg har set, at der bliver indført et maksimumsbeløb. SF kan gå ind for forslaget.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti ser også positivt på det foreliggende forslag. Det må være rimeligt, at man forsøger at fastsætte auktionsledernes honorarer efter en forhandling mellem justitsministeren og Auktionslederforeningen, men det vil være rimeligt, at retsudvalget ved lidt om, hvordan man regulerer, og på hvilket grundlag man begynder.

Det vil være rimeligt, at man ophæver bestemmelsen om, at auktioner skal tilmeldes fogden, da man ikke mere skal betale retsafgift ved auktioner.

Justitsministeren (Orla Møller):

Denne gang er jeg også i stand til at sige tak, tak for en meget bred tilslutning til lovforslaget. Der er et par enkelte bemærkninger, som jeg gerne vil gøre.

Vi ved godt i justitsministeriet, at loven er forældet, og at der måske kunne være grund

[Justitsministeren.]

til at tage det hele op til revision. Men på den anden side har vi den opfattelse, at der egentlig ikke er de store vanskeligheder forbundet med loven ud over på det ene punkt, som vi behandler i dag, og derfor har vi ikke givet tankerne om en revision særlig høj prioritet. Jeg er nok også nødt til at sige, at det vil være vanskeligt at presse en sådan prioritet frem.

Jeg er naturligvis indstillet på i forbindelse med det, som fru Inge Fischer Møller og flere andre har sagt, at vi kan få nogle spørgsmål besvaret i folketingets retsudvalg. Det gælder i særlig grad det ene punkt, som flere af ordførerne har ønsket at få drøftet, nemlig sætterne første gang. Jeg er naturligvis indstillet på at møde frem i udvalget og drøfte dette.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ligsyn m.v.

(Lovforslag nr. 20. Fremsat 9/10 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Tastesen (S):

Der er få love, der bliver mere end 100 år gamle, men det er blevet tilfældet med ligsynsloven. Ved hjælp af administrative forskrifter har man altså klaret sig helt frem til i dag siden lovens ikrafttræden i 1871.

Flere forhold gør nu, at loven må revideres. Ud fra et samfundssynspunkt må det være rigtigt, at vi får ensartede forhold med hensyn til ligsyn og obduktion. I forvejen har vi vel verdens mest ærlige statistik, hvad angår selvmord, og det har ofte været generende for os, men jeg synes trods alt, at det er en væsentlig samfundsinteresse, at vi får rigtige oplysninger.

Jeg kan derfor på socialdemokratiets vegne give tilslutning til, at vi også får ensartede regler med hensyn til ligsyn, når det gælder så vigtige områder som trafikulykker og arbejdsulykker.

Jeg har dog en bemærkning vedrørende § 6, stk. 2, der drejer sig om obduktion. Vi kan ikke uden videre være medvirkende til at give retsmedicinerne en blankocheck til at foretage obduktion efter forgodtbefindende. Dette forhold vil vi gerne have belyst nærmere ved forhandlingerne i folketingets retsudvalg.

Lovforslaget indeholder en række principielle ændringer, hvoraf den vigtigste nok findes i § 2, stk. 5, vedrørende lægers adgang til ligsyn af nærmeste pårørende. En ulykkelig hændelse, som har optaget den offentlige debat det sidste års tid, er medvirkende årsag til, at en læge fremover ikke kan foretage ligsyn hos nærmeste pårørende. Dette bør være en selvfølge, en selvfølgelig retssikkerhed, som bør indføres i den nye lov.

En anden principiel ændring er, at et ønske om obduktion kan retsprøves. For det første vil pårørende til dem, der skal til obduktion, få underretning om, at man ønsker at foretage obduktion. Hvis man af en eller anden grund mener, at det er at gå for vidt, så kan de pårørende gøre gældende, at det skal domstolprøves. Det mener jeg som en væsentlig retsbeskyttelse, der indføres i loven.

Jeg kan altså på socialdemokratiets vegne i det store og hele give tilslutning til lovforslaget, men vil dog også gerne i udvalget drøfte det spørgsmål, om det er nødvendigt at anvende latinske ord i stedet for danske ord. Vi er jo ikke alle sammen så retslærde, som juristerne og muligvis justitsministeren er; derfor synes jeg, det kunne være ganske rart, hvis man anvendte danske ord i stedet for latinske ord — i det omfang dette nu engang er muligt.

Mette Madsen (V):

Som hr. Tastesen må jeg også sige, at det jo nok hører til sjældenhederne, at en lov bogstavelig talt ikke har været ændret siden 1871, som det forholder sig med loven om ligsyn m.v. Det har naturligvis ikke været muligt gennem 100 år ikke at tilpasse reglerne på dette område i takt med